

Ebre

Una figura silenciada. El fotògraf Antoni Garcia va ser pres al camp d'extermini de Mauthausen i les seues fotografies van ser claus per al judici de Nuremberg

Imatge de l'alliberament del camp de Mauthausen, el 5 de maig de 1945.

FOTO: DONALD R. ORNITZ, US ARMY

El tortosí que va retratar la barbàrie nazi

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

Aquesta setmana s'han complert 75 anys de l'alliberament per part de les tropes aliades de la Segona Guerra Mundial del camp d'extermini nazi de Mauthausen. En aquest camp i els seus subcamps van anar a parar la gran quantitat

d'espanyols i catalans deportats. D'ebreus n'hi havia uns dos-cents.

Entre aquests ebreus hi havia una trentena de tortosins, i entre ells un home que seria clau en els judicis de Nuremberg (judici que es va fer en finalitzar la Segona Guerra mundial a la ciutat de Nuremberg, on es va jutjar alguns

alts càrrecs de la cúpula nazi). Aquest home era Antoni Garcia Alonso. Un jove fotògraf tortosí que va anar a parar al camp de concentració de Mauthausen i que va treballar a l'estudi de fotografia que els nazis tenien dins del camp. La presència de tres republicans espanyols, José Cereceda, el reconegut Francesc Boix i el

mateix Garcia, al laboratori fotogràfic de Mauthausen i la seva col·laboració amb l'organització clandestina dels espanyols va permetre sostreure, camuflar i treure del recinte milers de negatius fotogràfics que van resultar clau per al coneixement del que havia succeït a l'interior de camp i per acusar els criminals nazis en els pro-

cessos de Nuremberg i Dachau. Antoni Garcia, però, és encara una figura una mica desconeguda i les seues fotografies són difícils de localitzar. L'Ajuntament de Tortosa, el 13 d'abril de 2007, va batejar la sala d'exposicions de l'antic escorxador (Museu de Tortosa), amb el seu nom.

Coincidint amb aquesta efemèride, la regidoria de Memòria Històrica de l'Ajuntament de Tortosa ha preparat diverses activitats per donar a conèixer l'horror que van patir en aquest camp alguns dels deportats catalans i que es poden consultar a l'agenda cultural virtual.

També des de l'àrea de cultura i patrimoni del govern de Campredó s'ha tirat endavant una extensa campanya online envers la recuperació de la memòria històrica, tot difonent poemes d'autors ebreus que van sofrir l'exili o la barbàrie nazi. En col·laboració amb els professors membres del Grup de Memòria Democràtica de l'Ebre s'han enregistrat un bon nombre de poemes, com «Aquella mort», «Cel de trinxera» o «DEMPEUS», els quals s'han anat difonent des de la biblioteca Manuel Pérez Bonfill de Campredó. El colofó final va suposar la inclusió de dos vídeos el dia 5 de maig, en commemoració del 75è aniversari de l'alliberament de Mauthausen. En un dels vídeos tots els membres del govern de Campredó van participar en l'enregistrament de versos emblemàtics d'autors diversos, sota el nom del projecte «El plor del vers»; en l'altre el grup DEMD-Ebre va enregistrar «DEMPEUS», un poema que ha esdevingut tot un himne de condemna de la barbàrie nazi. També s'ha compartit la biografia del campredonenc Joaquim Roca, que va ser deportat a Mauthausen i del qual també va sortir en vida. Des de l'any passat compta amb un carrer al seu poble natal.